

Sändlista

Ert tjänsteställe, handläggare
Trafikverket

Ert datum
2021-11-30

Er beteckning
TRV 2021/79143
I2021/02884

Vårt tjänsteställe, handläggare
HKV PROD RPE INFRA FYSPLAN,
Gill Hermansson Wolff,
fysplan@mil.se

Vårt föregående datum
2021-01-26

Vår föregående beteckning
FM2021-798.2

Yttrande avseende förslag till nationell plan för transportinfrastrukturen 2022-2033

Försvarsmakten framför synpunkter i rubricerat ärende.

Bakgrund

Försvarsmakten har beretts tillfälle att yttra sig över Trafikverkets förslag till nationell plan för transportinfrastrukturen 2022-2033.

Försvarsmaktens uppdrag

Det säkerhetspolitiska läget i Sveriges närområde och i Europa har över tid försämrats. Ett väpnat angrepp mot Sverige kan inte uteslutas. Mot bakgrund av detta har riksdagen beslutat om mål och inriktning för det svenska försvaret. Riksdagen godkände den 15 december 2020 regeringens förslag till ett övergripande mål för totalförsvaret, nya mål för det militära och civila försvaret, inriktningen för Försvarsmaktens krigsorganisation samt förändringar i Försvarsmaktens grundorganisation vilket bl.a. innebär att ett antal nya regementen återinrättas.

För Försvarsmakten innebär detta att antalet krigsförband i krigsorganisationen successivt utökas under perioden 2021-2030 vilket i förlängningen betyder att organisationen förstärks med både personal och materiel. Regeringens inriktning innebär även att fem regementen och en flygflottilj återinrättas i Arvidsjaur, Göteborg, Kristinehamn, Uppsala, Falun och Sollefteå med utbildningsdetachement i Östersund, av geografiska-, beredskaps- och utbildningsskäl. Detta tillsammans med förstärkningarna av krigsorganisationen leder till ett ökat behov av investeringar i infrastruktur. Därutöver är tillgång till

(BIV)

övnings- och skjutfält av avgörande betydelse för Försvarsmaktens möjlighet att nå de politiskt uppsatta målen.

Bedömning

Det är positivt att transportinfrastrukturen underhålls samt utvecklas då det främjar tillgängligheten även för Försvarsmakten, till riksintressen eller områden av betydelse för totalförsvarets militära del. Vidare granskning av enskilda projekt kommer fortsatt att göras i senare skeden genom de upparbetade processer som finns mellan Försvarsmakten och Trafikverket.

Försvarsmakten ser positivt på satsningar av ökad bärighet på Inlandsbanan som skulle stödja många av Försvarsmaktens behov samtidigt som det tillgodoser ett transportbehov för inre Norrland och ligger väl i linje med givna hållbarhetsmål.

Försvarsmaktens transportbehov skiljer sig avsevärt från det övriga samhällets behov och mål. Försvarsmaktens behov av järnvägstransporter kräver att Trafikverket kan säkerställa hög kapacitet under en begränsad tid. Järnvägssystemen behöver kunna klara en hög belastning samt vara störningssäkra för bortfall av ström och signalsystem. Järnvägssystemet behöver också kunna erbjuda alternativa möjligheter för att leda om trafik, långt från kust och fientlig påverkan. Intermodala transportlösningar är inte ett alternativ. Bärighet prioriteras av Försvarsmakten framför hög hastighet.

Försvarsmakten framför att planen bör kompletteras med en budget för totalförsvaret liknande den för näringslivet som uppgår till 1,2 miljarder kronor (s100 i rapporten). Budgeten ska identifiera åtgärder i den statliga järnvägsinfrastrukturen som är motiverade av samhällets behov inom totalförsvaret.

I förslaget på sidan 206 står: *”Försvarsmaktens behov av utvecklad infrastruktur är en viktig del när den militära förmågan ska höjas och totalförsvaret förstärkas. För den infrastruktur som Trafikverket förvaltar sker en dialog kring de behov av åtgärder som Försvarsmakten inkommer med. Trafikverket bistår med utredningar för att bland annat ta fram underlag i form av lösningar och kostnadsberäkningar för åtgärderna. Behovet av åtgärder i transportsystemet är stort och de åtgärder som i stort sett enbart Försvarsmakten har nytta av har Trafikverket inte möjlighet att finansiera.”*

Av det senaste försvarsbeslutet framgår att varje myndighet i sin verksamhet ska beakta totalförsvarets krav. De bevakningsansvariga myndigheterna, vilka Trafikverket enligt följande förordning tillhör: *Förordning (2015:1052) om krisberedskap och bevakningsansvariga myndigheters åtgärder vid höjd beredskap*, ska stödja och samverka med Försvarsmakten för att stärka Sveriges försvarsförmåga. Försvarsmakten konstaterar att kravet att beakta totalförsvarets behov även bör gälla då myndigheterna bedriver fysisk planering. Likväl som att Försvarsmakten bidrar till uppfyllnad av andra politiska målsättningar, behöver

andra myndigheter beakta totalförsvarets behov i sin verksamhet och därmed bidra till uppfyllnad av de försvarspolitiska målen.

Trafikverket ska enligt 1 § förordning (2010:185) med instruktion för Trafikverket, ansvara för den långsiktiga infrastrukturplaneringen för vägtrafik, järnvägstrafik, sjöfart och luftfart samt byggande och drift av vägar och järnvägar. Detta gäller oavsett vem som använder vägen eller järnvägen, det vill säga oavsett om det enbart är Försvarsmakten som har nytta av vägen eller järnvägen. Trafikverkets ansvar och de uppgifter som lämnas myndigheten, ska ske genom den budget som Trafikverket lämnas årligen.

Mot bakgrund av det ovan anförda menar Försvarsmakten att det som framförs av Trafikverket på sidan 206, och återgivit ovan, inte överensstämmer med det uppdrag som Trafikverket lämnas i sin instruktion.

I beredningen av detta ärende har Försvarsjurist Katarina Stütz Norland, Handläggare Logistik Magnus Norrby, Handläggare Totalförsvarenheten Nils Olof Nilsson, samt stabschef infraavdelningen Camilla Bramer deltagit.

Detta beslut har fattats av generallöjtnant Johan Svensson. I den slutliga handläggningen har deltagit samhällsplanerare Gill Hermansson Wolff på uppdrag av Öv Mikael Christoffersson, tillika föredragande.

Svensson, Johan

Chef Produktionsledningen

Handlingen är fastställd i Försvarsmaktens elektroniska dokument- och ärendehanteringssystem.

Yttrande

Datum
2022-02-25

Beteckning
FM2021-27140:7 Sida 4 (4)

Sändlista

Regeringskansliet

i.remissvar@regeringskansliet.se

i.transport.remissvar@regeringskansliet.se